

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายจรูญ หัตถกรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		นายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดกรณีนายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง ส่งคำร้อง ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๑ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ กรณีนายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า นายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ครบวาระการดำรงตำแหน่งวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓

และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ การกำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว มีผลให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าวมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ เทศบาลเมืองนราธิวาส มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๔๔๓,๒๖๕,๐๐๓.๑๕ บาท ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีผลให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีฯ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบภายในกำหนดเวลาแต่ไม่ครบถ้วนถูกต้อง สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมทั้งส่งเอกสารประกอบให้ครบถ้วนและแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าไม่สามารถส่งเอกสารประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้เนื่องจากถูกเจ้าหน้าที่ฟ้องล้มละลายอยู่ระหว่างการพิทักษ์ทรัพย์และกำลังปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่ยังไม่แล้วเสร็จจึงทำให้รายละเอียดทรัพย์สิน หนี้สิน ไม่ครบถ้วน ส่วนกรณีการยื่นบัญชีฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีนั้น ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ ทั้งสองกรณีแต่อย่างใด

เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมโดยการสอบปากคำผู้ถูกร้อง นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล และนางสาวทัศนาว เทพสุวรรณ พยานผู้เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้อง อยู่บ้านเลขที่ ๑๐๕ ห้อง ๕๑๔ ซอยราชวิถี ๗ ถนนรางน้ำ แขวงราชเทวี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร อาชีพรับจ้าง

เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส และได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เทศบาลเมืองนราธิวาสเพื่อส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. พร้อมกับผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลรายอื่น ๆ แต่แนบเอกสารประกอบไม่ครบถ้วน ขาดสำเนาโฉนดที่ดิน ซึ่งนำไปจำหน่ายไว้กับธนาคาร สำเนาสมุดคู่ฝากไม่ได้แนบเนื่องจากไม่เข้าใจว่าต้องแนบ ส่วนสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ได้แนบเนื่องจากในขณะนั้นมีรายได้เฉพาะค่าตอบแทนจากทางราชการปีละ ๖๒,๐๔๐ บาท จำนวนแล้วไม่ถึงเกณฑ์จึงไม่ยื่นแบบ ๆ ต่อมาเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เดินทางไปรับเอกสารประกอบเพิ่มเติมและชี้แจงเรื่องการยื่นบัญชี ๆ ให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาสทราบที่สำนักงานเทศบาลเมืองนราธิวาส แต่ไม่สามารถมาดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ เนื่องจากพักอาศัยอยู่ที่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ จึงมอบหมายให้นางโชคดี เทพสุวรรณ (มารดา) และนางสาวทัศนาว เทพสุวรรณ (น้องสาว) เป็นผู้มาดำเนินการแทนแล้ว แจ้งให้ทราบ แต่ยังไม่สามารถไปดำเนินการขอเอกสารโฉนดที่ดินที่จำหน่ายไว้จากธนาคารได้ เนื่องจากถูกดำเนินคดีเช็คและคดีอื่น ๆ ไม่สามารถติดต่อกับผู้ใดได้จึงทำให้ไม่สามารถส่งเอกสารให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. ได้

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงรวม ๓ ฉบับ คือ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๓๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๕ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ หนังสือทั้ง ๓ ฉบับนี้ นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล เป็นผู้รับแทน ตามใบตอบรับของไปรษณีย์ แต่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ไม่เคยได้รับหนังสือทั้ง ๓ ฉบับ เพราะไม่ได้อยู่บ้านบิดา แต่อยู่ที่ต่างจังหวัด และไม่เคยมติดต่อมาที่บ้านบิดาที่จังหวัดนราธิวาส จึงทำให้บิดามารดาและน้องสาวไม่สามารถติดต่อได้เพราะไม่ทราบที่อยู่ที่แน่นอน เมื่อเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ได้มาพักในกรุงเทพ ฯ จึงติดต่อกับทางบ้านที่จังหวัดนราธิวาสและนางสาวทัศนาว ฯ แจ้งว่าเทศบาลเมืองนราธิวาสระงับการจ่ายเงินค่าตอบแทนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส ผู้ถูกร้องได้ติดต่อกับเทศบาลเมืองนราธิวาสและได้รับแจ้งว่าจังหวัดนราธิวาสได้มีหนังสือมาสอบถามในกรณีที่ผู้ถูกร้องไม่ชี้แจงเหตุผลในการไม่ยื่นเอกสารประกอบกับสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเหตุให้เทศบาลเมืองนราธิวาสระงับการจ่ายเงินค่าตอบแทน จึงทำหนังสือชี้แจงต่อนายกเทศมนตรีเมืองนราธิวาส ตามหนังสือลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ สำหรับคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๔๕๑ ลงวันที่ ๑๕

มีนาคม ๒๕๔๗ ซึ่งปรากฏชื่อนางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล เป็นผู้รับนั้น นางสาวทัศนาว ฯ เป็นผู้ส่งให้ ตามที่อยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๐๕ ห้อง ๕๑๔ ซอยราชวิถี ๗ ถนนรางน้ำ แขวงราชเทวี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ผู้ถูกร้องจึงได้มาให้ถ้อยคำกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. แต่ไม่สามารถยื่นเอกสารประกอบได้ เนื่องจากเอกสารอยู่ที่จังหวัดนราธิวาส แต่จะรวบรวมและส่งให้เร็วที่สุด และมีได้ตั้งใจหรือมีเจตนาที่จะไม่ยื่นเอกสารประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด ประกอบกับ เป็นการยื่นบัญชี ฯ ครั้งแรก จึงไม่เข้าใจว่าต้องแนบเอกสารใดบ้าง นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๗ ซึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยอ้างถึงหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ถัดมา วันที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๕๒๕ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ ว่าเหตุที่ไม่สามารถยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากถูกเจ้าหน้าที่ฟ้องล้มละลาย เมื่อประมาณปี ๒๕๔๔ ที่ศาลจังหวัดนราธิวาส ขณะนี้อยู่ระหว่างปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่จะรวบรวมเอกสารให้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๗ นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล พนักงานบริษัท ออมเงิน จำกัด เข้าทำงานที่บริษัทดังกล่าวตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ จนถึงปัจจุบัน และเป็นพนักงานของบริษัทเพียงคนเดียว บริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทของครอบครัวของผู้ถูกร้อง คือ นายเจริญ เทพสุวรรณ นางโชคดี เทพสุวรรณ นางสาวทัศนาว เทพสุวรรณ และนางสาวมณจันทร์ เทพสุวรรณ ซึ่งเป็นบิดา มารดา และน้องสาวของผู้ถูกร้อง ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๖๖ - ๒๖๘ - ๒๗๐ ถนนพิชิตบำรุง ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ครอบครัวของผู้ถูกร้องพักอาศัยอยู่ชั้นบนของบริษัท ยกเว้นผู้ถูกร้อง ซึ่งย้ายไปอยู่ที่จังหวัดกระบี่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งจำวันที่ไม่ได้แน่ชัด ประมาณปี ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องได้โทรศัพท์ติดต่อกับ นางสาวทัศนาวตลอด สำหรับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ถัดมา ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ถัดมา ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๓๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๕ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ถัดมา ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถัดมา ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๔๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ ที่ส่งถึงผู้ถูกร้อง และมีลายมือชื่อนางสาวเฉลิมศรี เป็นผู้รับแทนเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๗ ตามลำดับ และหนังสือทั้ง ๔ ฉบับ เมื่อรับแล้วได้นำไปให้นางสาวทัศนาว นางสาวทัศนาว อยู่บ้านเลขที่ ๒๗๐ ถนนพิชิตบำรุง ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส นางสาวทัศนาว เป็นน้องสาว

ของนายพิรวัฒน์ เทพสุวรรณ ผู้ถูกร้อง พักอาศัยอยู่พร้อมกับครอบครัวรวมทั้งผู้ถูกร้อง ที่บ้านเลขที่ดังกล่าว เป็นที่พักอาศัย และเป็นที่ตั้งของบริษัท ออมเงิน จำกัด หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้อง ได้ย้ายไปอยู่ที่จังหวัดกระบี่ ผู้ถูกร้องจะโทรศัพท์ติดต่อมาโดยตลอดประมาณสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง นางสาวเฉลิมศรี พุดสกุล พนักงานจะเป็นผู้รับโทรศัพท์และโอนสายให้นางสาวทัศนาว สำหรับหนังสือ สำนักงาน ป.ป.ช. และคำสั่งสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้ง ๔ ฉบับ ซึ่งนางสาวเฉลิมศรี เป็นผู้รับแทนนั้น นางสาวทัศนาว ได้รับหนังสือและคำสั่งดังกล่าวทุกฉบับ และได้ส่งหนังสือทั้ง ๔ ฉบับ ให้ผู้ถูกร้อง ทันทีที่สามารถติดต่อได้โดยผู้ถูกร้องจะเป็นผู้แจ้งให้ทราบว่าส่งไปยังที่ใด ส่วนกรณีการยื่นบัญชี ฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีนั้น ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชี ฯ ทั้งสองกรณีแต่อย่างใด

ผู้ร้องได้พิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ มีมติด้วยคะแนนเสียง ๓ เสียงว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ บัญญัติไว้

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูป การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ จึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยได้ส่งหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๐ ไปยังที่อยู่ของผู้ถูกร้องแจ้งไว้ เพื่อแจ้งให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับสำเนาคำร้อง ปรากฏว่าไม่มีผู้รับเนื่องจากผู้ถูกร้องย้ายที่อยู่จึงได้ส่งหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ ให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอีกครั้งไปยังบ้านเลขที่ ๒๖๖ ถนนพิชิตบำรุง ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ฉบับลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ว่า ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส เป็นนักการเมืองท้องถิ่น จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ไม่มีผู้แนะนำว่าจะต้องทำอะไร ผู้ถูกร้องล้มเหลวทางธุรกิจและถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๕ ศาลมีคำพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ปรากฏตามคดีหมายเลขดำที่ ๒๑๗/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๕/๒๕๔๕ และถูกกล่าวหาว่าออกเช็คโดยเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ผู้ถูกร้องจึงออกจากจังหวัดนครราชสีมาไปเพื่อหาเงินมาชำระหนี้และเจรจาปรับปรุงหนี้และโครงสร้างหนี้ ผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ประกอบกับไม่มีที่ปรึกษาและไม่ทราบว่าหากถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้วจะต้องดำเนินการอย่างไร หากทราบว่าเมื่อถูกฟ้องหรือถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้วสามารถยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้ ผู้ถูกร้องจะรีบดำเนินการทันที

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัย มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบกับมาตรา ๓๑ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นรองประธานศาลรัฐธรรมนูญ แต่ให้ผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ คงดำรงตำแหน่งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้...” วรรคสี่ บัญญัติว่า “บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ดำเนินการต่อไป และเมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว บรรดาคดีหรือการที่ค้างดำเนินการนั้นให้ออนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่นั้น”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บรรดาคดีใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือเมื่อมีปัญหาว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกา

เป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นรองประธาน ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนห้าคน เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ และตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับจำนวนสองคน เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า (๕) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา...”

มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว ตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและทรัพย์สินที่มีได้ อยู่ในความครอบครองของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่งตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ”

มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า “การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
- (๒) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว”

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาท เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้รายได้ของเทศบาลเมืองที่กำหนดไว้ดังกล่าว หมายถึงรายได้ รวมเงินอุดหนุน เงินสะสม และเงินกู้ของเทศบาลเมือง ในปีงบประมาณที่ผ่านมา

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ปีที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ บัญญัติว่า “กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ เช่นเดียวกับกรณีการจงใจ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า เทศบาลเมืองนราธิวาส มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ รวม ๔๔๓,๒๖๕,๐๐๓.๑๕ บาท อยู่ในหลักเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ที่กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาสมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เป็นต้นไป ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาส แต่เนื่องจากประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เป็นต้นไป ดังนั้น กำหนดเวลาในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งจึงนับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และครบกำหนดสามสิบวันเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนราธิวาสไม่ถูกต้องครบถ้วนปรากฏหลายรายการ คือ ไม่มีสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภงด. ๕๐, ๕๑) ปีภาษี ๒๕๔๒ ไม่มีสำเนาสมุดคู่ฝากหรือหนังสือรับรองยอดเงินฝากธนาคาร ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ รายการที่ดิน ๔๘ แปลง มีสำเนาโฉนดที่ดินจำนวน ๒๕ แปลง ขาดสำเนาโฉนดที่ดินอีกจำนวน ๑๕ แปลง รายการสิ่งปลูกสร้างอื่นจำนวน ๒ หลัง ไม่ได้แสดงราคาและไม่มีสำเนาทะเบียนบ้านหรือเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ และมีได้ระบุว่าปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินแปลงใด และของผู้ใด รายการเงินเบิกเกินบัญชี

และเงินกู้ธนาคารของธนาคารไทยพาณิชย์ไม่มีหนังสือรับรองยอดหนี้สินคงเหลือ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ตำเนสารบัญชีทะเบียนที่ดินมีการจดทะเบียนจำนองที่ดินไว้กับธนาคารทหารไทย จำนวน ๑๖ แปลง และธนาคารกสิกรไทย จำนวน ๑ แปลง แต่ไม่แจ้งว่าเป็นการจำนองเพื่อประกันหนี้รายใด ไม่แนบสำเนาสัญญากู้ยืมและหนังสือรับรองยอดหนี้สินคงเหลือ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และมีได้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของสำเนาเอกสาร สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือถึงผู้ถูกร้อง ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงรวม ๓ ฉบับ คือ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๒๓๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๓๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๕ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ แต่ผู้ถูกร้องอ้างว่าไม่เคยได้รับหนังสือดังกล่าว แต่ปรากฏจากหลักฐานไปรษณีย์ตอบรับว่า นางสาวเฉลิมศรี พุฒสกุล พนักงานของบริษัท ออมเงิน จำกัด เป็นผู้รับเอกสารทั้ง ๓ ฉบับนั้นไว้ ซึ่งบริษัทดังกล่าวนี้เป็นบริษัทของครอบครัวผู้ถูกร้อง และนางสาวเฉลิมศรี ฯ เป็นพนักงานเพียงคนเดียวของบริษัทที่ทำงานในบริษัทดังกล่าวตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ ถึงปัจจุบัน และสถานที่ตั้งบริษัทดังกล่าว ยังเป็นที่พักของครอบครัวผู้ถูกร้องด้วย ประกอบกับ นางสาวทัศนดา เทพสุวรรณ น้องสาวของผู้ถูกร้อง ก็ได้ให้ถ้อยคำว่าได้นำหนังสือและคำสั่งทุกฉบับของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งให้ผู้ถูกร้อง ดังนั้น จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยชอบแล้ว ข้ออ้างของผู้ถูกร้องในข้อนี้ จึงฟังไม่ขึ้น ต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องมาให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงาน ปรากฏตามคำสั่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ฉบับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๔๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ และผู้ถูกร้อง ได้มาให้ถ้อยคำกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. แล้ว แต่ไม่สามารถยื่นเอกสารประกอบได้เนื่องจากเอกสาร อยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา แต่จะรวบรวมและส่งให้เร็วที่สุด และมีได้ตั้งใจหรือมีเจตนาที่จะไม่ยื่นเอกสาร ประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด ประกอบกับเป็นการยื่นบัญชี ฯ ครั้งแรก จึงไม่เข้าใจว่าต้องแนบเอกสารใดบ้าง และมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๗ ชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยอ้างถึงหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๕๒๕ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ ว่าเหตุที่ไม่สามารถยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากถูกเจ้าหนี้ฟ้องล้มละลายเมื่อประมาณปี ๒๕๔๔ ที่ศาลจังหวัดนครราชสีมา และอยู่ระหว่าง ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ผู้ถูกร้องจะรวบรวมเอกสารให้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๗ และในชั้นยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า

ไม่มีผู้แนะนำ ไม่มีที่ปรึกษา ไม่ทราบว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องทราบว่า ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบแล้ว และยังทราบว่าเมื่อเดือน มีนาคม ๒๕๔๕ เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ได้เดินทางไปยังเทศบาลเมืองนราธิวาส เพื่อรับเอกสารและชี้แจง การยื่นบัญชีให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลทราบ แต่ผู้ร้องก็มีได้มาดำเนินการด้วยตนเอง แต่มอบหมายให้มารดาและน้องสาวมาดำเนินการแทน ข้ออ้างของผู้ร้องในข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พฤติการณ์ของผู้ร้องจึงแสดงให้เห็นถึงความจงใจในการไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ได้กำหนดเรื่องการพ้นจากตำแหน่งไว้ว่า ให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนด ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชี ฯ คือ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ แม้ว่าผู้ร้องจะได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ และ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมีได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ตามเกณฑ์ ที่กำหนดเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ตาม แต่ต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวขึ้นโดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เป็นต้นไป ผู้ร้องจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และครบกำหนดต้องยื่นบัญชี ฯ ในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ดังนั้น เมื่อผู้ร้อง ไม่ยื่นบัญชี ฯ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ร้องจึงพ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (๑)

โดยที่ปรากฏว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสาร ประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสาร ประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่ วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๔ กำหนดให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง บัญญัติว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป และวรรคสองบัญญัติว่า ถ้าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย... และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย และมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้บทบัญญัติมาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่ง ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดด้วยโดยอนุโลม จึงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะนำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ ซึ่งกำหนดมาตรการบังคับทางกฎหมายที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับกับกรณีของผู้ถูกร้องได้หรือไม่

เห็นว่า จากบทบัญญัติดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยและกำหนดมาตรการบังคับทางกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิทางการเมืองแตกต่างจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ และมีผลบังคับเฉพาะกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้นั้นเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งมีได้มีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวมแต่ประการใด บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ ประกอบกับมาตรา ๒๖๔ จึงมุ่งหมายที่จะบังคับกับกรณีการกระทำที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับแล้ว ประกอบกับมาตรา ๓๐๐ วรรคสี่ บัญญัติว่า บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของ

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไป และมาตรา ๓๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติว่า ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปภายใต้เงื่อนไขว่าให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว เมื่อการกระทำของผู้ถูกร้องกรณีจึงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้องเกิดขึ้นในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๕ มีผลใช้บังคับ จึงต้องนำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๕ มาใช้บังคับ และคำร้องนี้ได้ยื่นต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ก่อนวันใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และโอนมาอยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐๐ วรรคสี่ จึงไม่อาจนำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ ประกอบกับมาตรา ๒๖๔ มาใช้บังคับกับกรณีนี้ได้ การวินิจฉัยกรณีของผู้ถูกร้องจึงต้องนำบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า นายพีรวัฒน์ เทพสุวรรณ ผู้ถูกร้อง จึงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี จึงต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (๑) และประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ และมาตรา ๓๐๒ วรรคหนึ่ง (๒)

นายเจริญ หัตถกรรม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ